

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/94/2025
Identifikačné číslo spisu:	7104898503
Dátum vydania rozhodnutia:	24.06.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:7104898503.6

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu M. J. U., narodeného XX. N. XXXX, U. - Š., O. XX, zastúpeného advokátkou JUDr. Ingrid Čisárovou, Košice, Kuzmányho 57, proti žalovanej Slovenskej republike konajúcej prostredníctvom Ministerstva financií SR, Bratislava, Štefanovičova 5, IČO: 00 151 742, o zaplatenie 2.937.825,10 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 21C/217/2004 a o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 8. augusta 2024 sp. zn. 5Co/164/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Košice, pôvodne Okresný súd Košice I (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 20. apríla 2023 č. k. 21C/217/2004 - 1194 v spojení s opravným uznesením z 25. apríla 2023 č. k. 21C/217/2004 - 1210 zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 34.454,61 eura spolu s úrokom z omeškania zo sumy 34.454,61 eura vo výške 16,50 % z uvedenej sumy od 10. septembra 2002 do zaplatenia, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku (I.), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II.), žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania (III.) a žalobcu nezaviazal na zaplatenie náhrady trov štátu (IV.). Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 106, § 442 ods. 1 zákona č. 40/1964 Občiansky zákonník (ďalej aj ako „OZ“), § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 9 ods. 1, § 20, § 22 ods. 1 a 3 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom účinného do 30. júna 2024, § 7 ods. 9 písm. c) zákona č. 366/1999 Z. z. o daniach z príjmov platného v období od 1. januára 2001 do 31. decembra 2002, § 517 OZ účinného od 1. júna 2002 do 31. decembra 2002, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 391 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako „CSP“). Vecne súd prvej inštancie, po zistení skutkového a právneho stavu, svoje rozhodnutie odôvodnil nasledovne. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca predložením listinných dôkazov preukázal výšku skutočnej škody

961.217,88 eura za poškodenie, zničenie a krádež strojného zariadenia. Škoda z titulu poškodenia a straty strojného zariadenia preukázateľne žalobcovi vznikla vo februári 2002, tak ako to uviedol vo svojej žiadosti o prerokovanie nároku na náhradu škody zo 16. júla 2003. Nárok v uvedenej výške si žalobca uplatnil v konaní návrhom na pripustenie zmeny žaloby, rozšírením žaloby až dňa 23. augusta 2011, voči ktorému žalovaná (č. l. 331) vzniesla námietku premlčania, ktorou sa v zmysle záväzného právneho názoru odvolacieho súdu vyjadreného v rozsudku, ktorým potvrdil medzitýmny rozsudok súdu prvej inštancie, má súd prvej inštancie zaoberať v konaní o výške uplatneného nároku. Súd prvej inštancie sa stotožnil s ustálenou judikatúrou a vychádzal z toho názoru, že zo žiadneho ustanovenia hmotného alebo procesného nevyplyva, že by žalovaná musela uplatniť námietku premlčania v určitom štádiu konania; z povahy námietky premlčania vymedzenej hmotným právom (§ 100 ods. 1 OZ) vyplýva, že ju môže povinný subjekt uplatniť v ktoromkoľvek štádiu konania až do právoplatného skončenia veci (uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/120/2009). Na základe uvedeného, keďže žalovaná vzniesla námietku premlčania do právoplatného skončenia konania o základe nároku, v podanom odvolaní, ako aj vzhľadom na právny názor odvolacieho súdu, ktorý sa s touto námietkou v rámci konania o základe nároku nevysporiadal s odkazom na to, že sa ňou má súd prvej inštancie zaoberať v konaní o výške nároku, súd prvej inštancie sa musel s touto námietkou vysporiadať v tomto štádiu konania. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s námietkami žalobcu a uviedol, že keďže námietka premlčania bola uplatnená do právoplatného skončenia konania, bola uplatnená včas. Čo sa týka opodstatnenosti uplatnenej námietky z hľadiska plynutia času, subjektívna premlčacia lehota v trvaní 3 rokov na uplatnenie nároku na náhradu tejto škody začala plynúť dňom vzniku škody, t. j. vo februári 2002, pričom márne uplynula vo februári 2005 (po započítaní zákonom daných maximálne 6 mesiacov predbežného prerokovania nároku, v auguste 2005). Keďže žalobca si uplatnil tento nárok rozšírením žaloby až dňa 23. augusta 2011, t. j. po 6 rokoch od uplynutia premlčacej lehoty, je zrejmé, že žalobca si svoj nárok na náhradu škody v tomto rozsahu neuplatnil včas, preto mu nárok v tejto časti vzhľadom na jeho premlčanie nebolo možné priznať. Súd prvej inštancie zároveň doplnil, že skutočná škoda spôsobená poškodením a stratou strojných zariadení ani nebola predmetom predbežného prerokovania nároku pred príslušným orgánom tak, ako to vyplýva zo žiadostí o predbežné prerokovanie zo 16. júla 2002 a 23. decembra 2003, kde si žalobca uplatňoval len nárok na náhradu škody z titulu ušlého zisku, čo je ďalší dôvod, pre ktorý žalobe žalobcu v tejto časti nebolo možné vyhovieť, nakoľko predbežné prerokovanie nároku pred príslušným orgánom je základnou podmienkou pre jeho uplatnenie na súde.

1.1. Súd prvej inštancie sa ďalej zaoberal možnosťou priznania druhej zložky skutočnej škody uplatnenej žalobcom, a to odpismi strojných technológií. Čo sa týka nároku na náhradu skutočnej škody v rozsahu odpisov strojných zariadení vo výške 15.490,69 eura (odpisy vo výške 26.667,- Sk/mesačne, teda za 17,5 mesiaca vo výške 466.672,50 Sk), súd prvej inštancie s prihliadnutím na výsledky znaleckého posudku 233/2009 dospel k záveru, že v tejto časti je možné žalobe vyhovieť a tento nárok žalobcovi ako náhradu škody priznať, nakoľko bol ako správny potvrdený znaleckým posudkom.

1.2. V časti nároku na náhradu škody v podobe ušlého zisku súd prvej inštancie dospel k záveru, že tento nárok žalobcovi nie je možné v ním požadovanej výške priznať. K uvedenému záveru dospel na základe zhodnotenia výpočtu realizovaného žalobcom, v spojení so závermi znaleckého posudku č. 233/2009, aj v spojení s výpoveďami znalcov v konaní, že žalobcom vyčíslený ušlý zisk je len zisk v teoretickej rovine bez reálnej možnosti jeho verifikácie podpornými dokladmi, údajmi, účtovníctvom, či históriou spoločnosti. Súd prvej inštancie s ohľadom na to, že žalobca preukázateľne už pri spracúvaní znaleckého posudku nebol schopný doložiť doklady preukazujúce reálnu výrobu a odbyť zo strany spoločnosti FÉNIX VP s. r. o. (čo vyplýva z predloženého znaleckého posudku), na základe ktorých by bol preukázaný reálny ušlý zisk spoločnosti, zamietol návrh žalobcu na doplnenie znaleckého dokazovania. V danej súvislosti súd prvej inštancie vychádzal z judikatúry Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/195/2015 z 29. marca 2017, podľa ktorej je ušlý zisk stratou konkrétnej, reálnej a preukázateľnej príležitosti zhodnotenia majetku, avšak len za predpokladu, že pravdepodobnosť dosiahnutia zisku u poškodeného je s ohľadom na existujúce okolnosti toho ktorého konkrétneho prípadu vysoko pravdepodobná až blížiac sa k istote. Keďže žalobca v konaní nepreukázal ním vyčíslenú výšku ušlého zisku s pravdepodobnosťou blížiacou sa k istote a vyčíslenie v ním uvádzanej výške zostalo len v rovine teoretických údajov (bez možnosti ich overenia prostredníctvom histórie spoločnosti) a hypotetického

porovnávaní s podmienkami trhu v danom čase, čo konštatoval aj znalecký ústav, dospel súd prvej inštancie k záveru, že v tejto časti žalobca neunesol dôkazné bremeno a nárok na náhradu škody v podobe ušlého zisku v ním požadovanej výške nepreukázal. S ohľadom na námietky žalobcu dospel súd prvej inštancie k záveru, že síce potenciál výroby môže mať v ekonomickej, podnikovej a účtovnej sfére svoju hodnotu, z ktorej by bolo možné vyvodit' očakávateľný ušlý zisk spoločnosti, avšak súd prvej inštancie nemal za preukázané, že by ušlý zisk vyčíslený žalobcom bol reálne očakávateľný a to odvodením od skutočnej výroby, skutočného odbytu produktov, ktoré by boli na sklad vyrobené, nemal za preukázané konkrétne a skutočné využitie strojnej kapacity, ani konkrétnu a preukázateľnú príležitosť výsledky podnikateľskej činnosti skutočne predat' a práve v dôsledku uvedeného zinkasovať zisk, ktorý by právnomu predchodcovi žalobcu ušiel. Súd prvej inštancie preto prisvedčil argumentácii žalovanej a uviedol, že nie je možné ustáliť ušlý zisk z pohľadu výrobných možností strojných zariadení a jeho kapacity, vrátane možnosti výroby na sklad, bez preukázania skutočnej prevádzky, príjmov a nákladov spoločnosti FÉNIX VP považoval súd prvej inštancie za skutočne len hypotetickú. Posun od hypotézy k objektívnym a reálnym údajom, t. j. určenie konkrétneho budúceho vývoja podnikateľskej činnosti pre určenie skutočného ušlého zisku by teda muselo byť podporené a verifikované históriou podnikateľskej činnosti, čo v danom prípade nebolo možné, preto určenie výšky ušlého zisku z výrobných možností súd prvej inštancie nepovažoval za správne. Súd prvej inštancie vec posúdil s ohľadom na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27. augusta 2019, sp. zn. 4Cdo/125/2019, teda v situácii, kedy žalobca nie je schopný presne určiť a preukázať výšku škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím, pričom však preukáže a odôvodní, že mu škoda vznikla, nemôže (...) súd rozhodnúť, že mu preto škoda nebude vôbec priznaná (...), v takejto situácii má určiť výšku vzniknutej škody podľa spravodlivého uváženia a jednotlivých okolností prípadu. Na základe uvedeného, s poukazom na medzitýmny rozsudok potvrdzujúci danosť nároku žalobcu v tomto konaní, dospel preto súd prvej inštancie k záveru, že pre určenie výšky škody - ušlého zisku je možné vychádzať z dôkazov predložených žalobcom, a to faktúr a dodacích listov z obdobia pred rozhodným obdobím, z ktorých je možné vyvodit' reálnu výrobu a odbyť spoločnosti FÉNIX VP s. r. o. aj konkrétnymi fakturovanými cenami. Ušlým ziskom má byť zisk, ktorý by pri pravidelnom behu veci poškodený mohol reálne a dôvodne očakávať. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti teda nemohol prihliadnuť na fakturovanú cenu faktúr č. 200012 - 200022 v celkovej výške 294.128,44 eura, keďže predmetné faktúry boli fakturované za jeden veľký projekt, a to dláždenie námestia v Košiciach - Šaci, kde opakovanie takéhoto veľkého projektu v priebehu ďalšieho roka aj s ohľadom na konkurenciu na trhu nie je s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou možné odôvodnene očakávať. Pre stanovenie výšky škody - ušlého zisku však súd prvej inštancie prihliadol na ostatné žalobcom predložené doklady, a to dodacie listy, z ktorých vyplýva priemerná odplata za dodávku tovarov a poskytovanie služieb spoločnosti FÉNIX VP s. r. o. vo výške 361,22 eura mesačne (584,21 eura + 33,48 eura + 163,31 eura + 663,87 eura / 4). Na žalobcom predložené osobné záznamy súd prvej inštancie prihliadol len pokiaľ ide o počet zákaziek za mesiac, kde za mesiac 8/2000 mala spoločnosť FÉNIX VP s. r. o. nespochybnými dôkazmi podložené celkovo 4 zákazky a za mesiac 9/2000 taktiež 4 zákazky, ceny predmetných zákaziek neboli zohľadnené, keďže tieto vychádzajú len z ručne napísaných záznamov, bez ich reálneho podloženia konkrétnymi účtovnými, či fakturačnými dokladmi spoločnosti, bez podpisu zo strany objednávateľa a dodávateľa. Vynásobiac mesačný priemer odplát spoločnosti FÉNIX VP s. r. o. preukázaných žalobcom doloženými dokladmi vo výške 361,22 eura priemerným počtom zákaziek v počte 4 mesačne vyšla mesačná tržba vo výške 1.444,87 eura. Vychádzajúc zo žalovaného obdobia, ktoré predstavuje obdobie od 26. marca 2001 do 9. septembra 2002, t. j. v trvaní 17,5 mesiaca, vychádza výška tržby za predmetné obdobie v sume 25.285,23 eura. Súd prvej inštancie uviedol, že pre určenie výšky ušlého zisku musel od uvedenej sumy odpočítať aj náklady, ktoré by pri podnikaní žalobcu vznikli, pričom pre nedostatok podkladov a nepreukázanie reálnych výdavkov, resp. nákladov zo strany žalobcu vychádzal súd z výšky nákladov v rozsahu 25 %, ktoré v rozhodnom čase predstavovali sumu paušálnych výdavkov, ktoré si podnikatelia podnikajúci na základe živnosti pri podávaní daňového priznania mohli uplatniť, pričom zvyšných 75 % zo sumy 25.285,23 eura činí ušlý zisk vo výške 18.963,92 eura. Žalobca si v konaní uplatnil aj nárok na úrok z omeškania zo žalovanej sumy vo výške 16,50 % od 10. septembra 2002 do zaplatenia. Nárok na úrok z omeškania si žalobca uplatnil odo dňa nasledujúceho po dni, kedy došlo k právoplatnému zastaveniu konania Colného úradu Košice vo veci konania o predaji tovaru, ktoré rozhodnutie bolo vydané na

základe rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7Sž/67/2002 z 11. júla 2002. Uvedený moment začatia omeškania žalovanej s úhradou škody žalobcovi považoval súd prvej inštancie za správny, keďže daným momentom bol zavŕšený nezákonný postup štátnych orgánov voči právnomu predchodcovi žalobcu, preto nárok na úrok z omeškania od navrhovaného času žalobcovi priznal. Podľa príslušných ustanovení výška úroku z omeškania v čase vzniku omeškania dňa 10. septembra 2002 bola vo výške dvojnásobku diskontnej sadzby Národnej banky Slovenska, ktorá predstavovala v danom čase sadzbu 8,25 %, čoho dvojnásobok je sadzba 16,50 % p. a. tak, ako si ju uplatnil žalobca. Súd prvej inštancie teda priznal žalobcovi úrok z omeškania v ním požadovanej výške.

1.3. Na základe vyššie uvedeného s prihliadnutím na medzitýmny rozsudok, na základe ktorého bolo rozhodnuté, že žalobcov nárok na náhradu škody z titulu ušlého zisku aj skutočnej škody je daný, súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalobcovi priznal sumu vo výške 34.454,61 eura, pozostávajúcu z ušlého zisku vo výške 18.963,92 eura a zo skutočnej škody vo výške 15.490,69 eura, spolu s úrokom z omeškania a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

1.4. V časti nároku na náhradu trov konania, s ohľadom na skutočnosť, že žalobca bol v konaní s nárokom ako takým úspešný, keďže v konaní bolo právoplatne rozhodnuté o tom, že jeho nárok na náhradu škody je daný, avšak žalobca bol úspešný, čo sa týka výšky uplatneného nároku len čiastočne, súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 2 CSP žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal. V časti náhrady trov advokáta žalobcu, ktorý bol ustanovený súdom dňa 11. júla 2011 (čl. 275 - 276), súd prvej inštancie poukázal na § 149 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku. Záverom v časti nároku štátu na náhradu jemu vzniknutých trov konania v súvislosti s vykonaným znaleckým dokazovaním a výpoveďami znalcov na základe návrhov žalobcu súd prvej inštancie vychádzal zo skutočnosti, že žalobca bol v konaní oslobodený od platenia súdnych poplatkov, preto mu povinnosť nahradiť trovy štátu neuložil.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie strán sporu rozsudkom z 8. augusta 2024 sp. zn. 5Co/164/2023 rozhodol tak, že rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výroku I. v časti, v ktorej súd zaviazal žalovanú k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 18.963,92 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 16,5 % ročne z tejto sumy od 10. septembra 2002 do zaplatenia zmenil tak, že žalobu v tejto časti zamietol (I.); rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výroku I. v časti priznaných úrokov z omeškania zo sumy 15.490,69 eura zmenil tak, že žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi zo sumy 15.490,69 eura úroky z omeškania vo výške 12 % ročne od 17. januára 2004 do zaplatenia (II.); rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výroku II. zmenil v časti tak, že žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 961.217,88 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 12 % ročne z tejto sumy od 17. januára 2004 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti ho potvrdil (III.); žalovanej priznal proti žalobcovi náhradu trov celého konania v rozsahu 34 % (IV.) a štátu nepriznal náhradu trov konania (V.).

2.1. Odvolací súd prejednal odvolania strán konania a dospel k záveru o dôvodnosti odvolania žalovanej v celom rozsahu a o čiastočnej dôvodnosti odvolania žalobcu. Žalobca sa voči žalovanej domáhal peňažného plnenia v celkovej výške 2.937.825,10 eura s príslušenstvom, ktorý nárok pozostával z dielčích nárokov, a to zo sumy 961.217,88 eura ako skutočnej škody za poškodenie, zničenie a krádež strojového zariadenia, vo výške 15.490,69 eura ako náhrady skutočnej škody v rozsahu odpisov strojných zariadení a napokon vo výške 1.961.116,53 eura titulom ušlého zisku. Odvolací súd sa nestotožnil s akceptáciou námietky premlčania v časti nároku žalobcu na 961.217,88 eura titulom uplatnenej skutočnej škody. Aj keď na strane jednej súd prvej inštancie mal za preukázaný nárok uplatnený žalobcom vo výške 961.217,88 eura titulom uplatnenej skutočnej škody za poškodenie, zničenie a krádež strojného zariadenia, predmetný nárok nepriznal v dôsledku vznesenej námietky premlčania, a to napriek okolnosti, že medziasom o základe nároku bolo rozhodnuté medzitýmnym rozsudkom. Úlohou odvolacieho súdu ohľadne nepriznaného nároku vo výške 961.217,88 eura bolo preto posúdiť spornú otázku, či existencia medzitýmneho rozsudku v predmetnom konaní bránila súdu rozhodujúcemu už iba o výške požadovanej náhrady škody opätovne zaoberať sa vznesenou námietkou premlčania a prípadne na ňu ako na opodstatnenú prihliadnuť. Odvolací súd uviedol, že podstatou a

povahou medzitýmneho rozsudku sa opakovane zaoberal Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojej rozhodovacej činnosti a k tomu konštatoval ustálenú judikatúru dovolacieho súdu, ktorá spadá ešte do obdobia účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej ako „OSP“) a ktorá v podstate zostala v nezmenenej podobe až doteraz (t. j. už za účinnosti Civilného sporového poriadku). Občiansky súdny poriadok vo svojom § 152 ods. 2 OSP umožňoval súdu v osobitných prípadoch rozhodnúť tzv. medzitýmnym rozsudkom. Medzitýmnym rozsudkom sa rozhoduje o tom, či je základ nároku daný, dôvodný resp. opodstatnený. Základom predmetu konania bude posúdenie všetkých otázok, ktoré vyplývajú z uplatneného nároku (porušenie právnej povinnosti, vznik škody, kauzálny nexus, vznesená námietka premlčania, otázka zániku nároku, spoluzavinenie poškodeného a pod.) s výnimkou okolností, ktoré sa týkajú len výšky nároku. Následne po právoplatnosti medzitýmneho rozsudku súd konečným rozsudkom rozhoduje už len o výške uplatneného nároku, pričom v tomto konaní súd už nemôže posudzovať otázky, ktoré sa týkajú samotného základu nároku z dôvodu prekážky res judicatae (porovnaj 2MCdo/1/2017, 4MCdo/3/2014, 2MCdo/11/2014). Súd sa v medzitýmnom rozsudku musí vysporiadať so všetkými skutkovými a právnymi otázkami týkajúcimi sa základu, o ktorom medzitýmnym rozsudkom rozhoduje a musí byť z neho zrejmé, o akom základe prejednávanej veci rozhodol. Otázky, ktoré sa týkajú základu nároku, možno riešiť len v medzitýmnom rozsudku. Ak sa tak nestane, je vylúčené, aby k nim súd prihliadol v ďalšom konaní pri rozhodovaní o výške nároku (porovnaj 4Cdo/194/2017). Odvolací súd ďalej poukázal aj na odbornú literatúru, ktorá hovorí o tom, že medzitýmný rozsudok predstavuje rozsudok o základe alebo o dôvode uplatneného nároku. Základom predmetu konania budú všetky okolnosti určujúce výšku predmetu konania, teda všetky tie skutkové a právne otázky, od ktorých posúdenia závisí výška uplatneného nároku. V zmysle konštantnej judikatúry ide o otázky premlčania, preklúzie, spoluzavinenia poškodeného alebo otázky samotného vzniku škody a kto za škodu zodpovedá (pozri Števček, Ficová, Baricová, Mesiarkinová, Bajánková, Tomašovič a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C.H.Beck, 2016, s. 790 a 792). V nadväznosti na tu prejednávanú vec odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie rozsudkom z 9. novembra 2011 rozhodol medzitýmnym rozsudkom, proti ktorému bolo podané odvolanie, v ktorom žalovaná vzniesla námietku premlčania. Krajský súd v Košiciach napadnutý rozsudok potvrdil a k v odvolaní vznesenej námietke premlčania uviedol, že predmetnou námietkou sa bude zaoberať až súd prvej inštancie v konaní o výške škody. Proti právoplatnému rozsudku odvolacieho súdu bolo podané na podnet žalovanej generálnym prokurátorom mimoriadne dovolanie, ktoré bolo odmietnuté dovolacím súdom ako procesne neprípustné s odôvodnením, že proti rozsudku nepodala žalovaná dovolanie (podľa OSP procesná prípustnosť mimoriadneho dovolania podaného na podnet účastníka bola v občianskom súdnom konaní podmienená tým, že tento účastník najprv sám neúspešne využil možnosť podať všetky zákonom dovoľené riadne a mimoriadne opravné prostriedky potencionálne spôsobilé privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie). Proti tomuto uneseniu bola podaná žalovanou ústavná sťažnosť, ktorú ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú (keď sa stotožnil so záverom dovolacieho súdu o procesnej neprípustnosti mimoriadneho dovolania). Preto odvolací súd vychádzajúc z povahy a podstaty medzitýmneho rozsudku potom konštatoval, že pokiaľ žalovaná vzniesla námietku premlčania ešte v konaní o základe nároku (do jej právoplatného skončenia), táto nepochybne spadala pod tie otázky, ktorými sa mal súd v konaní o základe sporu zaoberať a pokiaľ sa nimi nezaoberal a napriek tomu vydal medzitýmný rozsudok, uvedené už nemožno zhojiť v následnom konaní posudzujúcom opodstatnenosť žaloby výlučne z pohľadu jeho uplatňovanej konkrétnej výšky. Na uvedenom podľa názoru odvolacieho súdu nemenila nič ani tá skutočnosť, že odvolací súd v rozsudku, ktorým medzitýmný rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil, vyslovil, že námietkou premlčania sa bude zaoberať súd pri posudzovaní výšky škody, pretože súd prvej inštancie hoci viazaný právnym názorom nadriadeného súdu súčasne musí dbať na naplnenie princípu právnej istoty ako stavu, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. Uvedené podobne platí vo vzťahu k súdom posudzovanej otázke, či žalobca (jeho predchodca) si predmetný nárok uplatnil v žiadosti o predbežné prejednanie, pretože podľa názoru odvolacieho súdu aj táto otázka spadala pod všetky tie otázky, ktoré boli rozhodujúce pre vydanie medzitýmneho rozsudku a iba okolnosť, že súd sa touto otázkou nezaoberal (hoci sa mal), nemožno zhojiť v konaní, v ktorom súd rozhoduje po vydaní medzitýmneho rozsudku, t. j. už iba o výške škody, tak ako to urobil súd prvej inštancie so záverom, že žalobca (jeho predchodca) túto podmienku nenaplnil, čo bolo ďalším dôvodom pre nepriznanie žaloby v tejto časti nároku (t. j. sumy 961.217,88 eura). Žalobca ako odvolateľ tak

ohľadne nepriznanej sumy 961.217,88 eura ako uplatneného nároku titulom skutočnej škody za poškodenie, zničenie a krádež strojného zariadenia opodstatnene uplatnil podľa odvolacieho súdu odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Vo vzťahu k ďalšiemu žalobcom uplatnenému nároku, ktorým bol ušlý zisk (požadovaný vo výške 1.961.116,53 eura), súd prvej inštancie tento priznal v časti, čo sa premietlo jednak do vyhovujúceho výroku v podobe priznanej sumy 18.963,92 eura (s príslušenstvom), ktorá časť bola napadnutá odvolaním žalovanej a jednak do zamietavého výroku v podobe nepriznanej sumy 1.942.152,92 eura (s príslušenstvom), ktorá časť bola napadnutá žalobcom. Súd prvej inštancie považoval žalobcom vyčíslený ušlý zisk len za zisk v teoretickej rovine bez reálnej možnosti jeho verifikácie podpornými dokladmi, údajmi, účtovníctvom, či históriou spoločnosti, keď žalobca preukázateľne už pri spracovaní znaleckého posudku nebol schopný doložiť doklady preukazujúce reálnu výrobu a odbyť zo strany spoločnosti FÉNIX VP s. r. o., na základe ktorých by bol preukázaný reálny ušlý zisk spoločnosti a žalobca v tejto časti nároku (ušlého zisku) neunesol dôkazné bremeno a nárok na náhradu škody v podobe ušlého zisku v ním požadovanej výške nepreukázal. Podľa názoru odvolacieho súdu zhodnotenie a záver súdu prvej inštancie o tom, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a nárok na náhradu škody v podobe ušlého zisku v ním požadovanej výške nepreukázal, ale vylučovalo súčasne jeho záver o tom, že žalobcovi vznikol ušlý zisk vo výške, ktorú následne sám vypočítal. V kontexte uvedeného podľa odvolacieho súdu neobstojí poukaz súdu prvej inštancie na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/125/2019, pretože označené rozhodnutie dovolacieho súdu nebolo aplikovateľné na predmetné konanie. Odvolací súd uviedol, že v označenom konaní išlo síce o náhradu zo zodpovednosti štátu (hoci podľa zákona č. 514/2003 Z. z), avšak v podobe nemajetkovej ujmy uplatnenej v peniazoch za nezákonné trestné stíhanie, keď platí, že každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločenský, pracovný a osobný život stíhaného. Už samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti a to tým skôr, ak ide o obvinenie nepravdivé, ktoré je potvrdené právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom súdu (porovnaj napr. Nález ÚS SR sp. zn. III. ÚS 754/2016). V predmetnej veci ale o takýto prípad nešlo a navyše podľa názoru odvolacieho súdu záver súdu prvej inštancie o potrebe určiť a vypočítať výšku ušlého zisku za situácie, keď žalobca ohľadne nároku na ušlý zisk neunesol dôkazné bremeno a nárok v podobe ušlého zisku v ním požadovanej výške nepreukázal, je v rozpore s ustálenou judikatúrou dovolacieho súdu zaoberajúcou sa ušlým ziskom. Ušlý zisk sa v súlade s konštantnou judikatúrou súdov definuje ako ujma spočívajúca v tom, že u poškodeného nedošlo v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to s ohľadom na pravidelný beh vecí dalo očakávať. Ušlý zisk sa neprejavuje zmenšením majetku poškodeného (úbytkom aktív, ako je tomu u skutočnej škody), ale stratou očakávaného prínosu. Nestačí pritom iba pravdepodobnosť rozmnoženia majetku, lebo musí byť naisto postavené, že pri pravidelnom behu vecí (nebyť protiprávneho konania škodcu alebo škodnej udalosti) mohol poškodený dôvodne očakávať zväčšenie svojho majetku, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku konania škodcu (škodnej udalosti). Len všeobecné tvrdenie o strate podnikateľskej príležitosti alebo zmarení podnikateľského zámeru bez ďalšieho, nikdy nemôže byť základom pre vznik nároku na náhradu ušlého zisku, a to ani v prípade, ak by boli dôsledkom protiprávnej udalosti. Aj existencia ušlého zisku musí byť vždy bezpečne preukázaná. V prípade ušlého zisku nie je možné preukázať jeho reálnu existenciu, ale musia byť dokazované také konkrétne skutkové okolnosti (tvrdené poškodeným), ktoré pri logickej úvahe povedú súd k záveru, že ušlý zisk by skutočne vznikol nebyť protiprávnej udalosti, t. j. dokazuje sa pravdepodobnosť dosiahnutia ušlého zisku u poškodeného v danom čase a podľa miery dokázanej pravdepodobnosti, je potom možné urobiť záver o tom, či by za daných okolností bol žalovaný ušlý zisk aj reálnym. Nepreukázanie existencie takýchto skutkových okolností, by potom mohlo viesť len k záveru, že ušlý zisk, ktorého sa žalobca v konaní domáha, je skutočne iba „fikciou“ (sp. zn. 3Cdo/513/2014, sp. zn. 4MCdo/23/2008, sp. zn. 4Cdo/319/2008, sp. zn. 1Cdo/76/2008). Pokiaľ teda žalobca nepreukáže existenciu týchto okolností a výšku ušlého zisku, ktorý mohol pri bežnom chode vecí očakávať, nemôže byť v konaní úspešný. Odvolací súd ďalej uviedol, že ani existencia medzitýmneho rozhodnutia v predmetnom konaní ešte nezaručovala žalobcovi priznanie čo len nejakej sumy nároku na ušlý zisk (pozri napr. uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 286/2023). Za opodstatnenú preto odvolací súd označil odvoláciu námietku žalovanej, že súdom priznaný nárok vo výške 18.963,92 eura titulom ušlého zisku nemožno akceptovať a súčasne ktorou predmetný nárok v priznanej sume považoval za nesprávne právne posúdený, čím bol naplnený žalovanou uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Žalobca ako odvolateľ v súvislosti so znaleckým

posudkom č. 233/2009 vypracovaným znaleckým ústavom mal za to, že skutkový stav týkajúci sa tohto posudku je neúplný, nepresný, pretože v konaní namietal vady posudku, s ktorými sa súd žiadnym spôsobom nevysporiadal a uvedené vyústilo do záverov posudku v jeho neprospech, teda žalobca spochybnil hodnotenie vykonaných dôkazov súdom a z toho plynúce skutkové zistenia. Odvolací súd k daným námietkam uviedol nasledovné, s poukazom na § 191 ods. 1 a 2 CSP v spojení so zásadou voľného hodnotenia dôkazov, s poukazom na skutočnosť, že do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo sporovej strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (por. napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04), s poukazom na čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd. Ďalej označil napr. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 97/97, sp. zn. II. ÚS 3/97, sp. zn. II. ÚS 251/03. Žalobca na strane jednej namietal vady znaleckého posudku a tieto špecifikoval v odvolaní tak, že znalec sa odvoláva na cenník českej firmy Drozd, pričom predložil súdu prehlásenie tejto firmy, ďalej že znalec v posudku odkazuje na prílohy k posudku, ktoré nepriložil, a že znalec uvádza, že z 1 m³ kamenného bloku sa vyrobí 1 m³ dlaždíc, čo je technický nezmysel a z toho vadne vypočítal, že si žalobca uplatnil taký objem ušlej výroby, ktorý by predstavoval 88 % slovenskej produkcie, čo označil za nereálne, a tiež spochybnil záver znalca o objeme slovenskej produkcie a spotreby výrobkov na Slovensku, čo listinne doložil materiálom z rokovania vlády SR a materiálom vydaným Ministerstvom zahraničných vecí Holandska, na strane druhej neozrejmil, akým spôsobom mali tieto ním vytýkané nedostatky znaleckého posudku dopad na záver súdu o tom, že žalobcom vyčíslený ušlý zisk je len zisk v teoretickej rovine bez reálnej možnosti jeho verifikácie podpornými dokladmi, údajmi, účtovníctvom, či históriou spoločnosti, keď žalobca preukázateľne už pri spracovaní znaleckého posudku nebol schopný doložiť doklady preukazujúce reálnu výrobu a odbyť zo strany spoločnosti FÉNIX VP s. r. o., na základe ktorých by bol preukázaný reálny ušlý zisk spoločnosti a žalobca v tejto časti nároku (ušlého zisku) neunesol dôkazné bremeno a nárok na náhradu škody v podobe ušlého zisku v ním požadovanej výške nepreukázal. Odvolací súd sa nestotožnil s odvolacou námietkou, ktorou sa žalobca bránil tým, že na dôkaznej núdez neunesie vinu, pretože aj keď argumentoval, že dôkazná núdza na jeho strane bola vyvolaná konaním správkyne KP úpadcu KAVEKO International s. r. o., uvedené predsa nezbavilo žalobcu jeho dôkaznej núdez, pretože žalobca mohol a mal produkovať návrhy na vykonanie dokazovania najmä vo vzťahu k označenej správkyňi, k čomu ale žalobca ani nepristúpil. Žalobca preto nedôvodne argumentoval tým, že verifikoval svoj nárok na ušlý zisk poukazujúc tiež na dôkazy: dôkaz z CBI databázy Ústredie pre podporu importu z rozvíjajúcich sa krajín - Ministerstvo zahraničných vecí Holandska, ďalej podklady Ana110.xls, ďalej materiál z rokovania vlády SR, ku ktorým predložil vlastné hodnotiace závery, z čoho odvolaciu súdu nebolo zrejmé, akým spôsobom majú predmetné doklady výpovednú hodnotu vo vzťahu k ním uplatnenému nároku na ušlý zisk, pokiaľ podľa žalobcu z nich vyplýva napr. predajná cena kamenárskych výrobkov na Slovensku, ročná spotreba kamenárskych výrobkov na Slovensku v rozhodnom období, hrubý zisk výrobcov na Slovensku za rok, či konkrétny objem ročnej spotreby výrobkov ekvivalentným výrobkom pôvodného žalobcu na Slovensku v r. 2000 s výhľadom na r. 2001. Napokon podľa názoru odvolacieho súdu žalobca-odvolateľ nedôvodne namietal nepresnosť odôvodnenia rozsudku v časti, v ktorej sa súd zaoberal jeho tvrdením o možnosti vyrábať tzv. na sklad, k čomu odvolací súd uviedol, že iba skutočnosť, že odvolateľ sa nestotožňuje v tejto otázke s argumentáciou súdu neznamena, že svojím postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva a povinnosti v takej miere, aby tým pošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

2.2. Podľa názoru odvolacieho súdu žalovaná opodstatnene podala odvolanie tiež v časti priznaného úroku z omeškania, keď namietala predovšetkým začiatok plynutia omeškania žalovanej, t. j. od 10. septembra 2002 majúcej za to, že žalovaná sa dostala do omeškania s nárokom oprávnenej osoby až uplynutím 6-mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. V dôsledku uvedeného, pokiaľ žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bola dátumovaná ku dňu 16. júla 2003, žalovaná sa mohla dostať do omeškania najskôr 17. januára 2004, ku ktorému dátumu sadzba úrokov z omeškania mala hodnotu 12%. Odvolací súd sa s daným stotožnil. Omeškaním štátu s náhradou škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 58/1969 Zb. sa Najvyšší súd zaoberal napríklad vo svojom rozhodnutí sp. zn. 2Cdo/48/2010. V časti priznaných úrokov z omeškania potom správny označil odvolací súd právny

záver, že žalovaná sa do omeškania dostala až od 17. januára 2004, ku ktorému dátumu úroky z omeškania predstavovali hodnotu 12 % ročne.

2.3. Odvolací súd v súlade s § 396 ods. 2 CSP rozhodol o náhrade trov celého konania zohľadniac výsledok celého konania. Pretože v konečnom dôsledku každá zo strán sporu bola v celom konaní úspešná iba čiastočne, bolo potrebné vychádzať z § 255 ods. 1 CSP, t. j. rozhodnúť o náhrade trov celého konania podľa pomeru úspechu strán sporu v konaní. Predmetom konania bola náhrada škody v celkovej sume 2.937.825,10 eur (s príslušenstvom), z ktorej žalobca bol úspešný čo do sumy 976.708,57 eur a z ktorej žalovaná bola úspešná do sumy 1.961.116,53 eura a neúspešná vo výške 976.708,57 eura. Väčší úspech v konaní tak mala žalovaná, teda v rozsahu 34 % odvolací súd žalovanej priznal náhradu trov celého konania proti žalobcovi.

2.4. V konaní vznikli štátu trovy v súvislosti s vykonaným znaleckým dokazovaním a výpoveďami znalcov vo výške 1.755,34 eura (č. l. 227, 1135b a 1167) na základe návrhov žalobcu na vykonanie dokazovania, avšak keďže žalobcovi bol v konaní ustanovený právny zástupca a bol oslobodený od platenia súdnych poplatkov, pričom predpokladom bolo posúdenie majetkových pomerov žalobcu, odvolací súd mu povinnosť nahradiť trovy štátu neuložil.

3. Proti výroku III. a IV. rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie podľa § 420 písm. d) a písm. f) CSP. V prípade oboch dôvodov prípustnosti dovolania dovolateľka komplexne namietla skutočnosť, že odvolací súd v dovolaní napadnutom rozhodnutí priznal žalobcovi sumu 961.217,88 eura s odôvodnením, že nebolo pre neho možné skúmať v danej veci žalovanou namietané premŕčanie nároku žalobcu z dôvodu, že o premŕčaní nároku malo byť rozhodnuté súdom prvej inštancie v medzitýmnom rozsudku, keďže tento sa mal vysporiadať so všetkými skutkovými a právnymi otázkami týkajúcimi sa základu, o ktorom sa medzitýmnym rozsudkom rozhoduje. Dovolateľka poukázala na záver odvolacieho súdu, že pokiaľ súd prvej inštancie v medzitýmnom rozsudku o premŕčaní nároku žalobcu nerozhodol, nie je možné k nemu prihliadnuť v odvolacom konaní. Dovolateľka daný záver odvolacieho súdu označila za hrubé porušenie práv žalovanej z dôvodu, že o otázke premŕčania rozhodol iný senát odvolacieho súdu rozdielne, pričom predmetné rozhodnutie sa stalo právoplatným. Preto mala dovolateľka za to, že odvolací súd pochybil, keď žalobcovi priznal nárok tým spôsobom, že zmenil právny záver už veci rozhodnutej, čím súčasne odňal žalovanej právo na podrobenie nároku právnemu posúdeniu premŕčania.

3.1. Dovolateľka navrhla odklad vykonateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, o ktorom bolo rozhodnuté Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) uznesením č. k. 4Cdo/169/2024-1348 zo 16. apríla 2025 tak, že najvyšší súd odložil vykonateľnosť rozsudku Okresného súdu Košice I z 20. apríla 2023 č. k. 21C/217/2004-1194 v spojení s opravným uznesením z 25. apríla 2023 č. k. 21C/217/2004-1210 a rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 08. augusta 2024 sp. zn. 5Co/164/2023 do právoplatnosti rozhodnutia o dovolaní žalovanej.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že prípustnosť dovolania a dovolacie dôvody vymedzené žalovanou nie sú dané. Vyjadril nesúhlas s namietanou existenciou vád podľa § 420 písm. d) a f) CSP s tým, že dané nepredpokladá riešenie právnej otázky, ale predpokladá totožné rozhodnutie o tej istej veci. Žalobca ďalej uviedol, že v medzitýmnom rozsudku súdu prvej inštancie o základe nároku bol tento povinný sa vysporiadať aj s otázkou premŕčania. Pokiaľ tak neurobil, postupoval vadne, čo následne po potvrdzujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu mala žalovaná napadnúť dovolaním, pričom avšak toto svoje právo nevyužila. S tvrdeniami žalovanej o vade rozhodnutia odvolacieho súdu napadnutého dovolaním, ktorým bolo rozhodované o výške nároku žalobcu a s tvrdením arbitrárnosti rozhodnutia vyjadril nesúhlas z dôvodu materiálnej právoplatnosti a nezmeniteľnosti medzitýmného rozsudku súdu prvej inštancie. Dovolanie žalovanej navrhol zamietnuť ako nedôvodné a priznať žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo

napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Podľa § 420 písm. d) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie.

9. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

11. Dovolateľka v rámci dovolacích dôvodov podľa § 420 písm. d) CSP a § 420 písm. f) CSP namietala, že rozhodnutím odvolacieho súdu napadnutým dovolaním došlo k porušeniu zásady res iudicata (prekážka veci rozhodnutej) a to tým, že odvolací súd v napadnutom rozhodnutí sa nezaoberal námietkou premĺčania žalovanej a to napriek tomu, že odvolací súd vo svojom skoršom rozhodnutí č. k. 5Co/94/2012 - 406 z 8. novembra 2012, ktorým potvrdil medzitýmny rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 21C/217/2004 - 303 z 9. novembra 2011, rozhodol tak, že posúdenie námietky premĺčania odkázal na rozhodnutie súdu týkajúce sa výšky nároku žalobcu na náhradu škody. Dovolateľka mala za to, že daným konaním odvolacieho súdu došlo k neprípustnej zmene právnych záverov vyplývajúcich z právoplatného rozhodnutia súdu rovnakého stupňa, čo označila za hrubé pochybenie porušujúce právo na spravodlivý proces majúce znaky svojvôle.

12. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Dovolací súd sa v prvom rade zaoberal námietkou dovolateľky (§ 420 písm. d) CSP) týkajúcou sa porušenia zásady res iudicata (prekážky veci rozhodnutej), keďže obsah dovolania smeroval predovšetkým k danému. Dovolateľka za rozhodnutie predchádzajúce dovolaním napadnutému rozhodnutiu, na základe ktorého existencie došlo k porušeniu zásady res iudicata, označila rozhodnutie

odvolacieho súdu č. k. 5Co/94/2012 - 406 z 8. novembra 2012, ktorým odvolací súd na základe podaného odvolania voči medzitýmne rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 21C/217/2004 - 303 z 9. novembra 2011 tento výrokom rozhodnutia potvrdil, pričom v závere odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol nasledovné: „Ostatné námietky odvolateľa, čo do výšky škody, premlčania nároku, v konaní o vyhlásenie medzitýmneho rozsudku nie sú relevantné, budú posúdené pri výške škody a s ostatnými odvolacími dôvodmi a námietkami odporcu sa už vypořiadal aj prvostupňový súd.“

13.1. Podstatou zásady *res iudicata* vyplývajúcej z § 230 CSP („Ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.“) je založenie prekážky právoplatne rozhodnutej veci, ktorá je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania. Za tú istú vec sa z hľadiska prekážky veci rozhodnutej považuje ten istý nárok, o ktorom sa už právoplatne rozhodlo, ak sa opiera o ten istý právny dôvod vyplývajúci z totožného skutkového stavu v spojení so skutočnosťou, že sa jedná o totožné strany konania. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený (t. j. ak je založený na rovnakých skutkových okolnostiach a rovnakom právnom dôvode). Podmienky totožnosti strán sporu a totožnosti predmetu konania musia byť splnené súčasne. Z daného je zrejmé, že za rozhodnutie o tom istom predmete konania v spore totožných strán konania nemožno považovať časť odôvodnenia rozhodnutia v podobe záverečného pokynu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené medzitýmne rozhodnutie súdu prvej inštancie. Časť odôvodnenia rozhodnutia súdu, ktorým tento vysvetľuje dôvody, na základe ktorých sa nezaoberal určitými odvolacími námietkami odvolateľa (v danom prípade námietkou premlčania) nemožno považovať za právoplatné rozhodnutie súdu zakladajúce prekážku veci rozhodnutej, keďže sa nejedná o právne záväznú a vykonateľnú časť rozhodnutia, ktorým je výrok rozhodnutia. Dané by za určitých predpokladov bolo možné považovať za pokyn, resp. právny názor odvolacieho súdu smerujúci k ďalšiemu pokračovaniu konania na úrovni súdu prvej inštancie podľa § 391 ods. 2 CSP, kde však taktiež nie je splnený predpoklad vyplývajúci z daného zákonného ustanovenia, teda že sa v tomto prípade jedná o potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu a nie o rozhodnutie, ktorým by došlo k zrušeniu rozhodnutia súdu prvej inštancie a vráteniu veci na ďalšie konanie. Dovoláním napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu preto nemohlo prísť k porušeniu zásady *res iudicata*, pokiaľ sa tento nezaoberal námietkou premlčania v nadväznosti na jemu predchádzajúce rozhodnutie odvolacieho súdu, v ktorom odvolací súd zastal názor, že nebolo potrebné sa námietkou premlčania zaoberať v medzitýmnom rozsudku súdu prvej inštancie.

13.2. Z hľadiska prekážky veci rozhodnutej sa práve naopak dovolací súd stotožňuje s názorom odvolacieho súdu, ktorý tento rozvil v dovolaní napadnutom rozhodnutí (body 21. až 37. odôvodnenia) a kde zároveň v zhode s odvolacím súdom dovolací súd odkazuje na ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít (porovnaj 2MCdo/1/2017, 4MCdo/3/2014, 2MCdo/11/2014). Pokiaľ súd prvej inštancie rozhodoval medzitýmnym rozsudkom o základe nároku žalobcu na náhradu škody voči žalovanej, bolo jeho povinnosťou vysporiadať sa so všetkými skutkovými a právnymi otázkami týkajúcimi sa základu, o ktorom medzitýmnym rozsudkom rozhoduje, do ktorého posudzovania spadala a mala byť posúdená aj námietka premlčania nároku. Pochybením súdu prvej inštancie k danému nedošlo, v ktorej chybe následne zotrval aj odvolací súd v rozhodnutí č. k. 5Co/94/2012 - 406 z 8. novembra 2012, pokiaľ sa s námietkou premlčania nevysporiadal a rozhodnutie súdu prvej inštancie napriek danému potvrdil. Možnosťou nápravy predmetných rozhodnutí danou žalovanej bola možnosť podať voči danému rozhodnutiu odvolacieho súdu v lehote na to určenej dovolanie (§ 236 a nasl. OSP). Žalovaná však tak nekonala a dovolanie voči rozhodnutiu odvolacieho súdu nepodala, pričom iniciovala až podanie mimoriadneho dovolania (§243e a nasl. OSP), avšak opomenula skutočnosť, že podanie mimoriadneho dovolania vyžaduje vyčerpanie všetkých účastníkovi konania dostupných právnych prostriedkov nápravy. V danej veci uvedené naplnené nebolo, preto k vecnému prejednaniu mimoriadneho dovolania neprišlo, na základe čoho ďalej nebolo možné odstrániť pochybenie súdu prvej inštancie spočívajúce v nepreskúmaní námietky premlčania žalovanej. Pokiaľ následne medzitýmny rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s potvrdzujúcim rozhodnutím odvolacieho súdu nadobudli právoplatnosť týkajúc sa základu nároku žalobcu na náhradu škody voči žalovanej, uvedené založilo prekážku veci rozhodnutej v časti, v ktorej nebolo následne možné v rozhodnutí o výške nároku žalobcu prejednať námietku premlčania žalovanej. Dovolací súd preto nezistil porušenie zásady *res iudicata* podľa

§ 420 písm. d) CSP tak, ako tvrdí dovolateľka.

14. Dovolateľka ďalej prípustnosť dovolania vyvodila z § 420 písm. f) CSP, kde taktiež v spojení s prekážkou vecí rozhodnutej namietla svojvôľu odvolacieho súdu, resp. arbitrárnosť rozhodnutia. Dovolací súd sa preto ďalej zaoberal preskúmaním rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska naplnenia predpokladov prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

15. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

16. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

17. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľky, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jeho práva na spravodlivý proces.

18. Dovolací súd preskúmal rozhodnutie odvolacieho súdu z hľadiska jeho arbitrárnosti v nadväznosti na námietku premlčania žalovanej a prekážku vecí rozhodnutej a dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu napadnuté dovolaním nedisponuje vadami zakladajúcimi prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Ako už dovolací súd uviedol, z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Odvolací súd sa v značne rozsiahlej miere (body 21. až 37. odôvodnenia) zaoberal otázkou možnosti preskúmať námietku premlčania nároku žalobcu po medzitýmnom rozhodnutí súdu

prvej inšancie č. k. 21C/217/2004 - 303 z 9. novembra 2011 potvrdenom rozhodnutím odvolacieho súdu č. k. 5Co/94/2012 - 406 z 8. novembra 2012 (viď bod 13.2. tohto rozhodnutia), ktorý nie je možné posúdiť inak, ako zodpovedajúci požiadavkám podľa § 393 ods. 2 CSP v spojení s § 220 ods. 2 CSP. Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa náležitosti odôvodnenia rozhodnutia a súčasne procesný postup odvolacieho súdu vedúci k prijatiu záverov prezentovaných v dovolaní napadnutom rozhodnutí nevykazuje vady vedúce k porušeniu práva na spravodlivý proces dovolateľa. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia, je zrozumiteľné a presvedčivé. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej a to v spojení s procesným postupom odvolacieho súdu, kedy je z argumentácie odvolacieho súdu zrejmé, ako k prijatým záverom dospel. Z rozhodnutia odvolacieho súdu je jednoznačne zrejmé, prečo sa tento nemohol v danom štádiu konania zaoberať námietkou premĺčania žalovanej, na základe čoho dovolací súd nezistil vadu arbitrárnosti (svojevôle) rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré by založilo prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

19. Dovolací súd dospel preto k záveru, že procesný postup odvolacieho súdu, ktorý konal v zmysle ustanovení a zásad zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, v spojení s ustálenou rozhodovacou praxou, kedy po právoplatnom rozhodnutí medzitýmnym rozsudkom súdu prvej inšancie potvrdeným rozhodnutím odvolacieho súdu v základe nároku na náhradu škody žalobcu voči žalovanej, nemohol dané rozhodnutie v predmetnom základe s odkazom na námietku premĺčania zmeniť, nemožno považovať za porušenie práva na spravodlivý proces. Napadnuté rozhodnutie sa nevymyká nielen zo zákonného, ale ani z ústavnoprávneho rámca. Uvedeným postupom preto nedošlo k založeniu namietanej vady podľa § 420 písm. d) a f) CSP a žalovaná neopodstatnene namieta nesprávny a arbitrárny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý by mal za následok porušenie jej práva na spravodlivý proces. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovanej odôvodnené § 420 písm. d) a f) CSP odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

20. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.